

آدنوم های ژانت هیپوفیزی (بررسی ۲۲ مورد)

*دکتر فریبرز ثمینی^۱، دکتر محمد فرجی راد^۲

^۱ استادیار جراحی مغز و اعصاب، ^۲ استاد جراحی مغز و اعصاب - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

خلاصه

مقدمه: گرچه اکثر تومورهای هیپوفیز خوش خیم هستند، برخی از آن ها رشد سریع داشته، گسترش به ساختمان های خارج زین ترکی دارند. در مورد تعریف آدنوم های ژانت هیپوفیزی اختلاف نظر وجود دارد. ما به منظور مشخص نمودن این ا بهام، اقدام به بررسی آدنوم های درمان شده با قطر مساوی یا بیشتر از ۳۰ میلیمتر نمودیم تا ویژگی های خاص این تومور ها، سیر بالینی، عوارض و پیش آگهی آن ها مشخص گردد.

روش کار: در این مطالعه که به صورت آینده نگر انجام گردیده است، ۲۳۵ بیمار با آدنوم هیپوفیز تحت درمان طبی و جراحی قرار گرفتند. مطالعه از سال های ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ در بخش های جراحی اعصاب روی آدنوم های هیپوفیز با قطر ۳۰ یا بیشتر از ۳۰ میلیمتر که تحت درمان جراحی قرار گرفته اند، انجام گردیده است. بیماران از نظر علائم بالینی و فرا بالینی بررسی شدند و میزان عود، عوارض و مرگ و میر در آن ها مشخص گردید. سپس نتایج به دست آمده با مطالعات دیگر مقایسه شدند. در نهایت یافته های به دست آمده در جداول مربوطه ثبت گردید و جهت پردازش داده ها روش آمار توصیفی و جداول درصد فراوانی استفاده شد.

نتایج: از ۲۳۵ بیمار با تومور هیپوفیز در مطالعه ما، ۱۳۱ مورد مذکر و ۱۰۴ مورد مؤنث بوده اند. سن بیماران از ۱۸ تا ۷۵ سال متغیر بوده است، سن متوسط ۵۰/۵ سال می باشد. ۲۲ مورد از ۲۳۴ بیمار آدنوم ژانت هیپوفیزی با قطر ۳۰ میلیمتر یا بیشتر داشتند. شایعترین یافته های بالینی در آدنوم های ژانت مورد بررسی ما، اختلالات بینایی (۹۵/۴٪)، سردرد (۸۱/۸٪)، اختلال در راه رفتن (۱۳/۶٪)، اختلالات لیبدو (۱۸/۱٪) و ادم پایی (۲۷/۲٪) بوده است. در مطالعه ما شایع ترین آدنوم های ژانت هیپوفیزی را گروه کروموفوب و سپس پرولاکتینوما تشکیل دادند. مرگ و میر و عوارض اعمال جراحی در آدنوم های ژانت نیز نسبت به سایر آدنوم ها بیشتر می باشد.

نتیجه گیری: آدنوم های ژانت هیپوفیزی حدود ۱۰/۶٪ آدنوم های هیپوفیز را تشکیل می دهند. گرچه این تومورها نوع خاصی از تومورهای مغزی نیستند ولی تمایل زیاد آن ها به تهاجم و گسترش به ساختمان های مجاور، آن ها را از بقیه آدنوم ها متمایز ساخته است. این تومورها یافته های بالینی شدید تر، عوارض نورو افتالمولوژیک بیشتر، عوارض هورمونی زیادتر و پاسخ ضعیف تر به درمان جراحی دارند. همچنین میزان عود، عوارض و مرگ و میر این تومورها نسبت به آدنوم های دیگر هیپوفیز بیشتر می باشد.

واژه های کلیدی: تومور مغزی، آدنوم هیپوفیز، آدنوم ژانت هیپوفیزی

*آدرس مؤلف مسؤول: مشهد - بیمارستان قائم (عج) - بخش جراحی مغز و اعصاب

تلفن تماس: ۰۵۱۱-۸۰۱۲۶۱۳

Email: DRSAMINI@GMail.com

تاریخ تایید: ۸۶/۴/۱۲

تاریخ وصول: ۸۵/۸/۱۷